

Építészettörténet

Örökségvédelem

II. Korok, stílusok, fogalmak...

II. 1. 1. A klasszikus és az antik.

A klasszikus eltérő jelentései korunkban.

Az antik felosztása:

- archaikus kor (Kr. e. 700-500),
- klasszikus vagy érett kor (Kr. e. 500-300),
- hellénisztikus kor (Kr. e. 300-Kr. u. 300).

Az antik világ térbeli és időbeni határa.

II. 1. 2. Róma.

A görög és római társadalom eltérése.

SPQR = Senatus Populusque Romanus

SRR = Sacra Respublica Romana

A rómaiság globális mivolta.

A kései Róma barokk jellege.

II. 1. 3. Az átmenet hosszú kora, kb. 400-800...

A kelet és nyugat eltérő fejlődése. Formák és tartalom.
A nyugati ábrázolásmód megjelenése.

Róma
S. Maria Maggiore (432 u.)

A kelet és nyugat eltérő fejlődése. Formák és tartalom.

A nyugati ábrázolásmód megjelenése. S. Maria Maggiore (432 u.).
Az átmenet elfeledett építésze.

Baños de Cerrato
San Juan Bautista (661-től)

II. 1. 4. A középkor

Media tempestas, 1469, Giovanni Andrea dei Bussi (1417–1475).
Le roman style, 1823, Charles-Alexis-Adrien Duhérissier de Gerville
(1769–1853) – 1824 után Arcisse de Caumont.

Ókor, középkor, újkor... Cristoph Cellarius (Keller, 1638–1707) után, 1690 körül. A medium aevum nagy Konstantin császár Milánói Ediktumával (313) kezdődött és Konstantinápoly 1453-as bevételével ért véget. Egyéb határok:

- a nyugatrómai birodalom bukása (476)
- Amerika felfedezése (1492)
- reformáció kezdete (1517)
- Bosworth-i csata (1485)
- Kasztília és Aragónia egyesítése (1469)
- angol polgári forradalom (1640)

A középkor technikai forradalma.

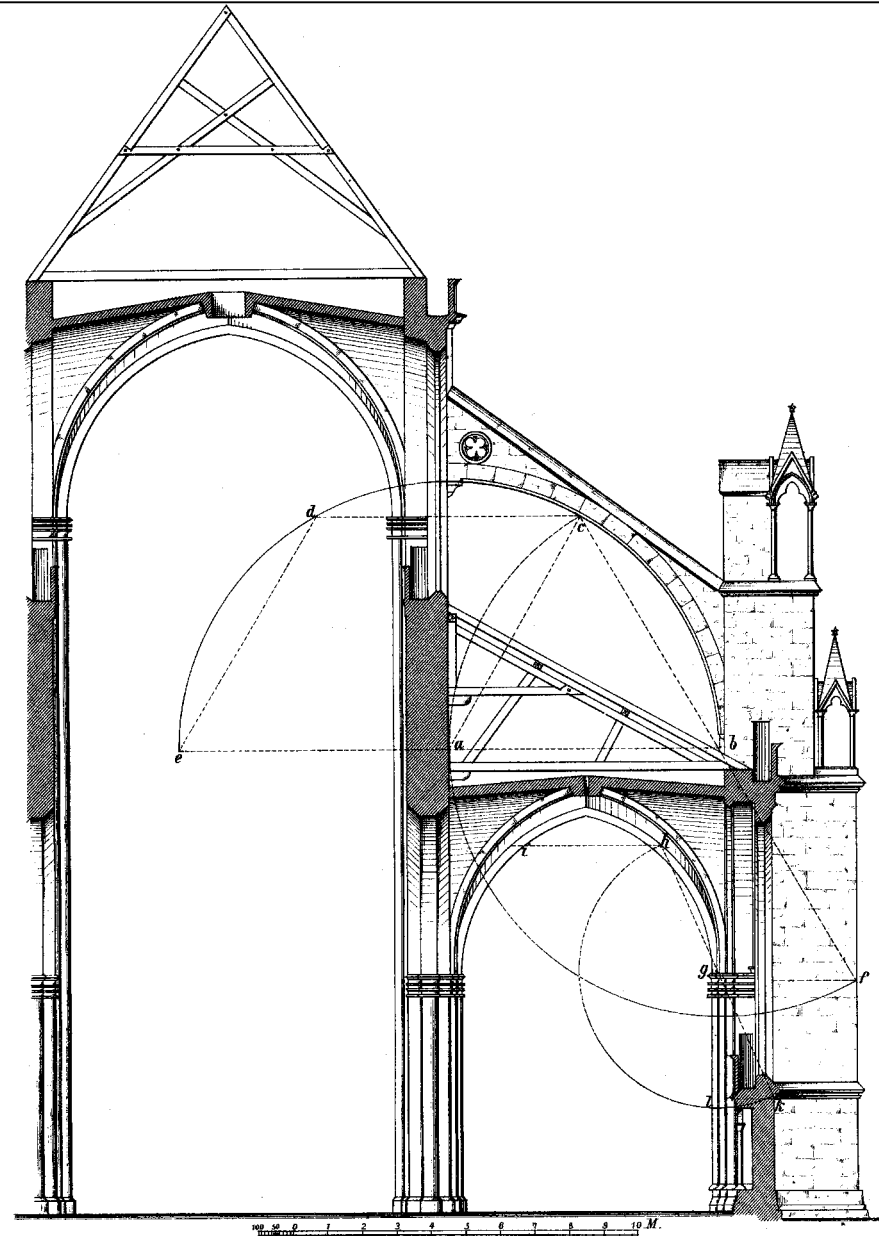
- bányaművelés
- gépek
- bütykös tengely és
következményei

A stabilizálódott társadalom.

A romanika és a gótika.

A folyamatos műszaki fejlődés.

A gótika vége. Az európai katasztrófa.

II. 1. 5. Reneszánsz

A fogalom... renaissance, rinascimento...

- korbeosztás – protorneszánsz (14. sz.)
- érett reneszánsz (15-16. sz.)
- manierizmus

Az újjáéledés történelmi alapja.

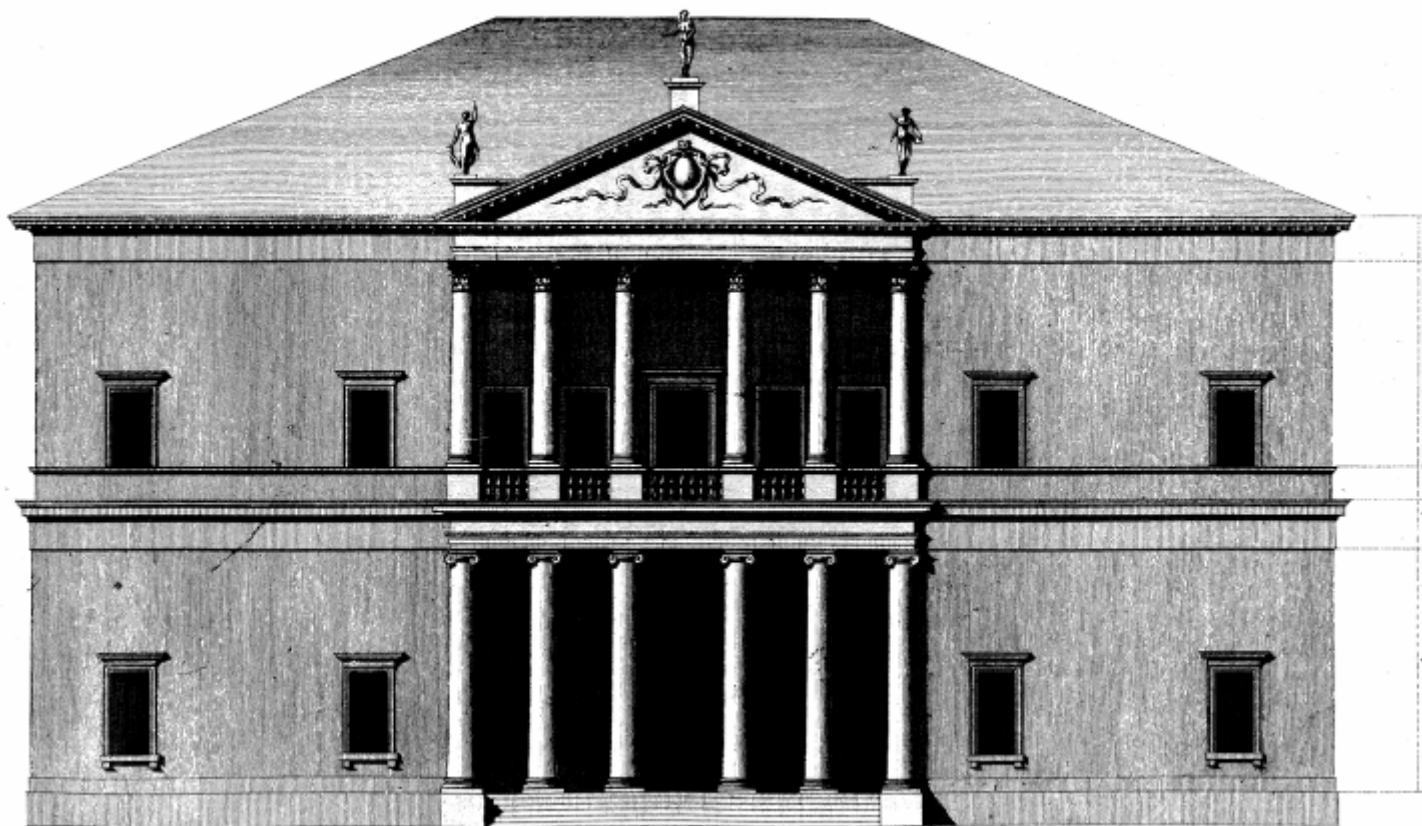
A változó társadalmak.

A kereskedelem szerepének növekedése.

Az eltolódó súlypont...

Az antik formák új interpretációja...

II. 1. 5. Reformáció

A katolikus egyház bírálóiból kiharadt mozgalom...

A hit gyakorlásának változása.

Az üdvözülés kérdése.

Az erkölcsi megújulás kérdése és társadalmi alapja.

- fogalmak
- protestáns
  - evangélikus
  - kálvinista
  - református

A rögzülő különbségek.

A harmincéves háború.

II. 1. 6. Ellenreformáció és barokk

A katolikus egyház restaurációja...

Franciaország nagy százada, politikai és kulturális hegemonia.

Az ellentétek világa. Homály és tenebrozítás

A tudományos fejlődés kora. A nagy ugrás. A dilettánsok...

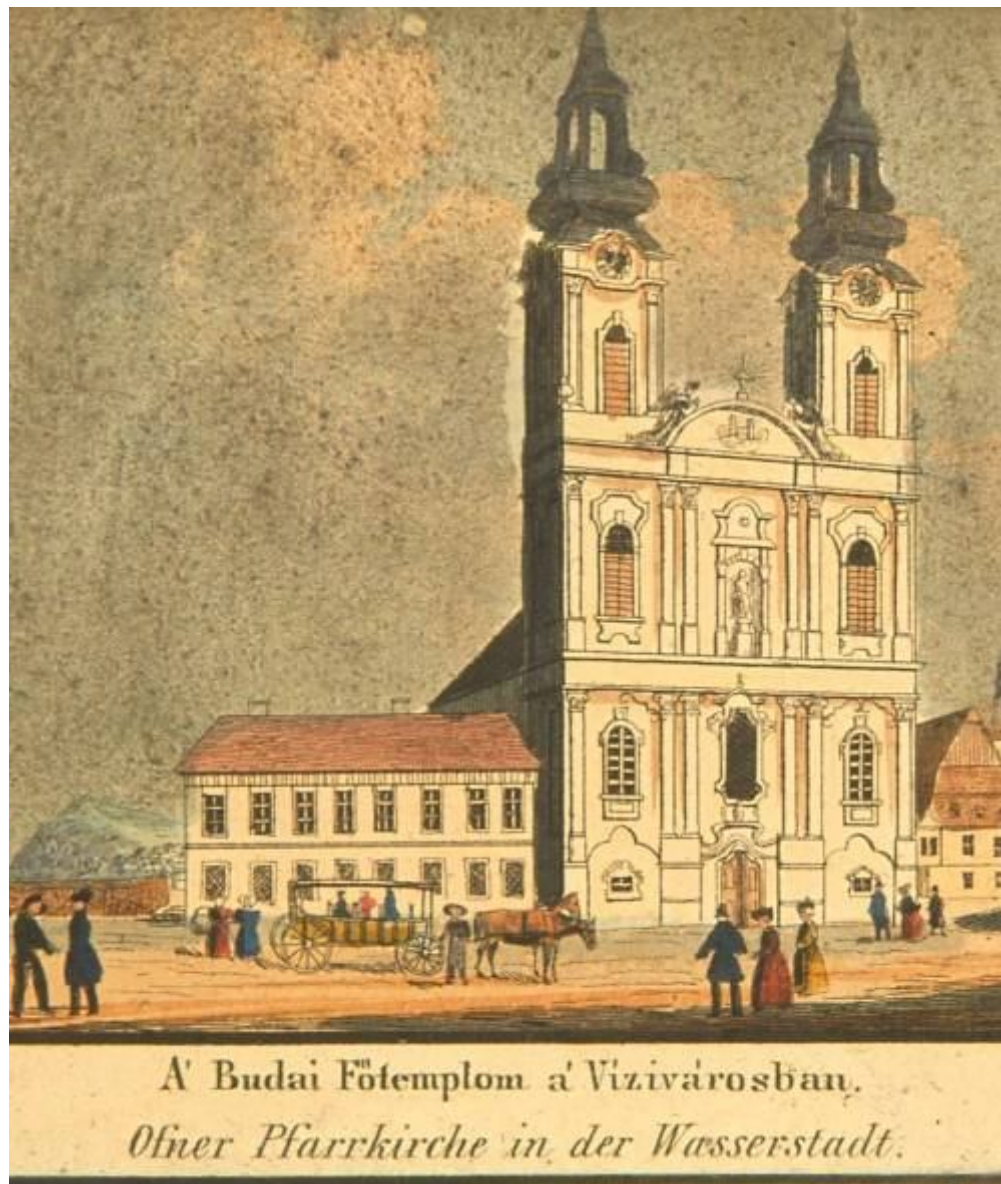
Pascal, Newton, Viète, Fermat, Descartes, Hooke, Leibnitz, máshonnan nézve Kay, Vaucanson, Jacquard és Hargreaves, Savery és Newcomen, Spinoza, Hobbes, Locke, Hume és Voltaire...

földrajzi felfedezések, a nagyító, messzelátó, távcső, szövőszék, automaták, gőzgép...

A tipizálódó építészeti gyakorlat.
Minta és szakkönyvek...

A hazai barokk...

II. 1. 7. Klasszicizmus

Az éghajlat változása a 18. században.

A társadalom polgárosodása.

A család és a közösség visszaszorulása és az egyéni felelősség.

A francia forradalom.

Az egységes társadalmi tudat bomlása.

Az antik etalon politikai értelme és művészi tartalma.

A rutinná váló építészet.

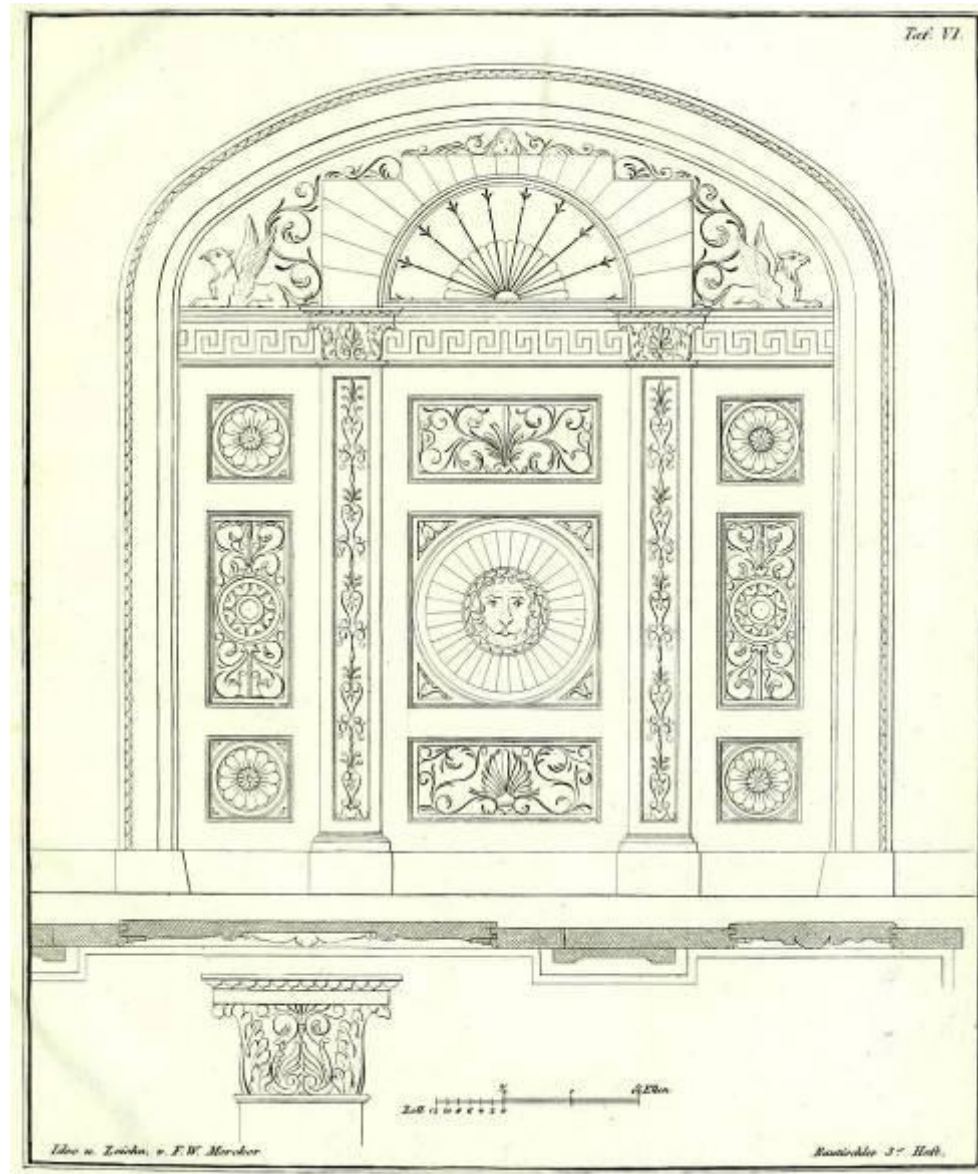

Az empire.

Fogalmak:

- empire
- klasszicizmus
- palatinus stílus

II. 1. 8. Romantika

A romantika életérzése és társadalmi háttere

Az irodalmi, képzőművészeti és építészeti romantika különbözősége.

A romantika epizód-jellege.

A romantika nemzeti jellege.

A közép-európai romantika kettőssége: gótizáló, és moreszk-félköríves jelleg

II. 1. 9. Eklektika, historizmus

A kifejezések eredete és tartalma.

Az európai polgárság önkifejezési igénye.

A reprezentáció változó szerepe.

A tervezés jellegének módosulása.

A többtengelyesség kialakulása és az építészet változása.

Az építészeti és művészettörténeti felfogás különbözősége.

Az eklektika műszaki tartalma és szerkezeti jellege.

Az eklektika meghasonlása és a klasszicista etalon utáni vágy.

A kötelező formák variációi...

II. 1. 10. Szecesszió...

Secession, Jugendstil, art nouveau, metro style, style Liberty, style nuovo, arte joven...

Az új formák keresésének társadalmi és műszaki okai.

A klasszicizmustól elszakadó és vele együttélő építészet.

A műszaki háttér változása.

A barokkos szecesszió...

A klasszicista etalonhoz igazodó szecesszió...

A „nemzeti” formák igénye...

II. 1. 11. A finn példákat követő magyar népies nemzeti építészet

Lars Sonck és építészete

Kós Károly és köre

II. 1. 12. Modern...

A modern fogalma...

Az első világháború hatása.

A kultúra, a társadalom, és az építészet drasztikus változása.

A szociális felelősség kérdése, és ami ebből következett.

Az új szerkezetek és anyagok.

A modern kettős jellege:
novecento hatás

A modern kettős jellege:
Bauhaus hatás

